

22.09.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**22 Eylül 2022
Perşembe**

22.09.2022

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

22 Eylül 2022 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2014/3)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2022/21)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 5/7/2022 Tarihli ve 2016/1635 Başvuru Numaralı Kararı

Tarımsal girdi enflasyonunda yükseliş sürüyor

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) Temmuz ayında da yükselişini sürdürdü.

Tarım-GFE, Temmuz'da aylık bazda yüzde 1,31 artarken, yıllık bazda yüzde 133,41 yükseldi.

Endekste, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 83,43 ve on iki aylık ortalamalara göre ise yüzde 79,72 artış gerçekleşti.

Ana gruplarda bir önceki aya göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %0,71, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %6,44 artış gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %82,16, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %141,75 artış gerçekleşti.

Yıllık Tarım-GFE'ye göre 7 alt grup daha düşük, 4 alt grup daha yüksek değişim gösterdi.

Yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar sırasıyla, %234,88 ile gübre ve toprak geliştiriciler ve %201,13 ile enerji ve yağlar oldu. Bina bakım masrafları yüzde 151,70 artarken, hayvan yemi ise yüzde 145,25 yükseldi. Yıllık artışın düşük olduğu alt

22.09.2022

gruplar ise sırasıyla, %33,90 ile veteriner harcamaları ve %51,82 ile tohum ve dikim materyali oldu.

Aylık Tarım-GFE'ye göre 3 alt grup daha düşük, 8 alt grup daha yüksek değişim gösterdi.

Aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar sırasıyla, %6,57 ile malzemeler ve %6,47 ile gübre ve toprak geliştiriciler oldu. Bir önceki aya göre azalış gösteren alt gruplar ise %4,72 ile enerji ve yağlar ve %0,28 ile diğer mal ve hizmetler oldu. Aylık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, %1,22 ile hayvan yemi ve %1,50 ile makine bakım masrafları oldu.

Kırmızı et ve süt fiyatlarına yeniden zam geliyor!

Kırmızı et ve süt fiyatlarına yeniden zam geliyor. Besiciler iğ süt fiyatı sabit kalınca süt ineklerini tek tek kesiem göndermeye başladı.

Kırmızı et ve süt fiyatlarına yeniden zam geliyor. Marmara ve Ege'deki besicilerin maliyet hesapları tutmadı. Süt ineklerinin kesilmesine rağmen kırmızı etin kilosuna 5 lira zam geldi.

ZAMLAR KAÇINILMAZ

Maliyetlerin artması nedeniyle et fiyatlarının yeniden zamlanması bekleniyor. Ot ve mısır maliyetinin 400 TL ve 500 TL'den 1.200, 1.500 TL bandına çıktığını belirten üretici zamların kaçınılmaz olduğunu belirtti.

TSEDAD BAŞKANI AÇIKLADI: KIRMIZI ETE YENİDEN ZAM GELECEK

FOX Ana Haber'e konuşan Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneğİ Başkanı Sencer Solakoğlu, süt ineklerinin kesilmesinin üreticiyi olumsuz etkilediğini aynı şekilde bu durumda da kırmızı etin yeniden zamlanacağını belirtti.

KIYMANIN KİLOSU 160 TL, KUŞBAŞININ FİYATI 170 TL

Kasaplarda kıymanın kilosı 160 TL'ye satılıyor. Bazı zincir marketlerde ve bazı bölgelerdeki lüks kasaplarda kıymanın kilosı 200 TL'ye kadar çıkabiliyor.

Aynı şekilde dana kuşbaşının ortalama fiyatı da 170-180 TL bandında yer alıyor.

Bakan detayları ABD’de açıkladı: TOGG ‘vegan’ olacak

29 Ekim'de banttan inecek olan Türkiye'nin yerli otomobili TOGG'un ayrıntıları da netleşiyor. Bakan Varank, otomobilin vegan olacağını açıkladı, “Araçta deri koltuk kullanılmayacak” dedi.

Banttın inış tarihi 29 Ekim olarak açıklanan Türkiye'nin yerli otomobili TOGG'un ayrıntıları da netleşiyor. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu görüşmeleri için ABD'de soruları yanıtlayan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Cumhuriyetin ilanının yıl dönümünde 29 Ekim'de Bursa'nın Gemlik ilçesinde bulunan TOGG fabrikasının açılışı yapılacak ve otomobilimiz üretim bandından inecek" dedi.

1500 ŞARJ İSTASYONU

"Doğru zamanda doğru teknolojiye yatırım yaptık" diye konuşan Varank, araçta deri koltuk kullanılmayacağını, hayvanlara zarar vermeden koltukların üretileceğini, otomobilin vegan olacağını açıkladı. Türkiye'de 81 ilde 1500 şarj istasyonu kurulumu için çalışmalarının sürdüğünü vurgulayan Varank, "Şirket politikası gereği hayvanlara zarar vermek istemeyen bir girişim olacak. Fiyat olarak C sınıfı SUV araçlarla rekabet edebilecek bir fiyat politikası uygulanacak" diye konuştu.

Fed, faizi 75 baz puan artırdı

ABD Merkez Bankası (Fed) Eylül ayı faiz kararını açıkladı. Fed, 75 baz puan ile beklentilere paralel bir faiz artışına gitti.

Fed'den yapılan açıklamada, faiz oranının artırılması kararının oy birliğiyle alındığı belirtildi.

Federal Açık Piyasa Komitesinin (FOMC), maksimum istihdam ve uzun vadede yüzde 2 enflasyon elde etmeyi amaçladığı vurgulanan açıklamada, bu hedeflerin desteklenmesi için federal fon oranının yüzde 3,00-3,25 aralığına yükseltilmesine karar verildiği bildirildi.

Piyasaların genel beklentisi üçüncü ayda da 75 baz puan artış yönündeydi. Piyasalarda Fed'in politika faizini 1980'lerden beri ilk kez 100 baz puan artış beklentisi ise yüzde 20'de kalmıştı.

Fed'in açıklamasında, gelecek ayki toplantılarda faiz artışlarının devam etmesinin uygun olacağı yönündeki yönlendirmenin yeniden kullanılması dikkati çekti.

Fed'in ekonomik verilere yönelik projeksiyonlarında ise banka yetkililerinin 2022 sonu için ortalama faiz beklentisi yüzde 4,4 olarak kaydedilirken, 2023 sonu için ise yüzde 4,6 olarak ifade edildi.

Fed, COVID-19 salgınının ardından hızlı ekonomik toparlanmayla gelen yüksek enflasyon baskısıyla 2021'in son çeyreğinde para politikası tonunu değiştirmeye başlamıştı. Banka, mart ayında varlık alım operasyonunu tamamlayarak faiz artışlarına başlamıştı.

Fed, mart ayı toplantısında, 25 baz puan artışla 2018'den bu yana ilk kez faiz artırımına gitme kararı alırken, Mayıs toplantısında 50 baz puan ile 2000 yılından bu yana en hızlı faiz artışını gerçekleştirdi. Haziranda 75 baz puanla 1994'ten bu yana en güçlü faiz artırımına giden banka, Temmuz toplantısında da faiz oranını aynı oranda yükseltti.

Rusya-Ukrayna savaşı ve Çin'de COVID-19 salgınına karşı alınan karantina önlemlerinin tedarik zincirindeki sıkıntıları artırmasıyla yükseliş eğilimini sürdüren enflasyon, Fed'in üzerindeki baskıyı daha da yoğunlaştırmıştı.

ABD'de enflasyon, haziranda yıllık yüzde 9,1 ile Kasım 1981'den bu yana en yüksek seviyeye ulaşmasının ardından temmuzda yüzde 8,5'e ve ağustosta yüzde 8,3'e gerilemesine rağmen beklentilerin üzerinde bir seyir izlemişti.

Son göstergeler ılımlı büyümeye işaret etti

İki gün süren Federal Açık Piyasa Komitesi (FOMC) Toplantısı'nın ardından Fed'den yapılan açıklamada, son göstergelerin genel ekonomik faaliyetlerin ılımlı bir büyümeye işaret ettiği belirtildi.

Açıklamada, istihdam kazanımlarının son aylarda güçlü olduğu ve işsizlik oranının düşük kalmaya devam ettiği aktarıldı.

Enflasyonun yüksek kalmaya devam ettiğine dikkat çekilen açıklamada, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısının muazzam insani ve ekonomik zorluklara neden olduğu belirtildi. Savaş ve buna bağlı olayların enflasyon üzerinde yukarı yönlü ek bir baskı oluşturduğuna ve küresel ekonomik faaliyet üzerinde baskı yarattığına dikkat çekildi.

Fed'in açıklamasında komitenin enflasyon risklerine karşı oldukça "dikkatli" olduğunun altı yeniden çizildi.

Açıklamada, 75 baz puanlık faiz artışının yanı sıra Komitenin Mayıs ayında duyurduğu bilanço küçültme planı doğrultusunda elindeki Hazine tahvilleri ve ipotēge dayalı menkul kıymetleri azaltmaya devam edeceği aktarıldı.

Komitenin, enflasyonu yüzde 2 hedefine düşürmeye çok kararlı olduğu belirtilen açıklamada, ekonomik görünüme ilişkin gelen bilgilerin etkilerinin izlenmeye devam edileceği yinелendi. Komitenin hedeflere ulaşmasını engelleyebilecek risklerin ortaya çıkması durumunda, para politikasının duruşunun uygun şekilde ayarlamaya hazır olacağı belirtildi.

Enflasyon tahmini yükseldi, büyüme beklentileri sert düştü

Ekonomiye ilişkin tahminlerini de açıklayan Fed, bu yıla ilişkin enflasyon tahminini yükseltirken, büyüme beklentilerini düşürdü.

Fed'in tahminlerine göre;

- Bu yıla ilişkin enflasyon (PCE enflasyonu) tahmini yüzde 5,2'den yüzde 5,4'e yükseltildi.
- Enflasyon tahminleri 2023 için yüzde 2,6'dan yüzde 3,1'e çıkartılırken ve 2024 için yüzde 2,3'ten yüzde 2,2'ye çekildi.
- Fed'in takip ettiği enflasyon göstergesi olan PCE enflasyonu beklentisi 2022 için yüzde 5,2'den yüzde 5,4, 2023 için de yüzde 2,6'dan yüzde 2,8'e ve 2024 için de yüzde 2,2'den yüzde 2,3'e çıkarıldı.
- Değişken enerji ve gıda fiyatlarını içermeyen çekirdek enflasyona ilişkin tahminler bu yıl için yüzde 4,3'den yüzde 4,5'e ve 2023 için yüzde 2,7'den yüzde 3,1'e çıkarılırken 2024 için yüzde 2,3 olarak sabit bırakıldı.
- ABD ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini yüzde 1,7'den yüzde 0,2'ye düşürüldü.
- Ülke ekonomisinin 2023'e ilişkin büyüme tahmini yüzde 1,7'den yüzde 1,2'ye ve 2024 yılı beklentisi yüzde 1,9'dan yüzde 1,7'ye indirildi.
- ABD ekonomisi için uzun vadeli büyüme beklentisi ise yüzde 1,8 olarak korundu.
- İşsizlik oranına ilişkin tahminler bu yıl için yüzde 3,7'den yüzde 3,8'e, 2023 için yüzde 3,9'dan yüzde 4,4'e ve 2024 için yüzde 4,1'den yüzde 4,4'e yükseltildi.
- Fonlama oranına ilişkin medyan beklenti 2022 için yüzde 3,4'den yüzde 4,4'e, 2023 için yüzde 3,8'den yüzde 4,6'ya ve 2024 için yüzde 3,4'den yüzde 3,9'a yükseltildi.
- Uzun dönem ortalama faiz beklentisi yüzde 2,5 olarak sabit bırakıldı.

COVID-19 krizinde toparlanan ABD ekonomisi, geçen yıl yüzde 5,7 ile 1984'ten bu yana en güçlü büyümeyi göstermişti.

Öte yandan, dünyanın dört bir yanındaki merkez bankaları enflasyonla mücadele için harekete geçerken, İngiltere Merkez Bankası'nın da perşembe günü faiz oranlarını tekrar yükseltmesi bekleniyor.

Para politikası yapıcılar, çok zayıf bir tepkinin enflasyonun yüksek kalmasına yol açabileceği, enflasyona karşı çok sert bir duruşun ise bir resesyonu tetikleyebileceği ikilemiyle karşı karşıya bulunuyor.

Bakan Muş'tan ABD'li yatırımcılara çağrı: İş birliği yapmaya her daim hazırız

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, ABD ile ilişkileri çok önemsediklerini belirterek, "Amerikalı yatırımcıları önemli bir ortak olarak görüyoruz ve iş birliği yapmaya her daim hazırız." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-ABD İş Konseyince (TAİK) düzenlenen yuvarlak masa toplantısında iş dünyası temsilcileriyle bir araya geldi.

Toplantıya katılan Ticaret Bakanı Muş, burada yaptığı konuşmada, Türkiye'nin mevcut üretim ve yedek kapasitesi, istikrarlı iş ortamı, olası şoklara karşı dirençli ve risk almaktan kaçınmayan firma altyapısı ve güçlü girişimcileriyle yeterli bir donanımına sahip olduğunu söyledi.

Türkiye'nin bu donanımın sağlandığını son 20 yılda gerek siyasi gerek ekonomik gerilimlerle geçtiği testlerden başarıyla çıkarak ispatladığını belirten Muş, Ukrayna'daki savaşın da bir kez daha sınırdığı Türkiye ekonomisinin ve sanayi kapasitesinin bu durumu bir kez daha teyit ettiğini ifade etti.

Muş, güçlü bir zeminde hareket eden Türkiye'nin kalkınma hamlesini devam ettireceklerini vurgulayarak, şöyle devam etti: "Türkiye'nin ticaretteki temel vizyonu teknolojik dönüşümü tamamlayarak rekabet gücü yüksek bir üretim ve ticaret üssü haline gelmektir. Bu bağlamda ABD ile ilişkilerimizi çok önemsiyoruz. Bu

Çalışmalarda Amerikalı yatırımcıları önemli bir ortak olarak görüyoruz ve iş birliği yapmaya her daim hazırız. Ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli irade ve isteğin her iki tarafta da bulunduğunu biliyoruz. Amerikan ve Türk iş çevrelerinin bu konudaki arzumuzu paylaşıyor olduğuna inanıyoruz. Biz üzerimize düşeni yapacağız."

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ABD'li iş dünyası temsilcileriyle bir araya geldiği toplantıya, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum da katıldı.

Söz konusu toplantıda, P&G, Boeing, SpaceX, Amazon, Meta, AmerisourceBergen, Citigroup, JP Morgan, Ford, Plug&Play, Anheuser-Busch, Coca Cola ve GE gibi şirketlerin üst düzey yöneticileri yer aldı.

ABD'li şirketlerin temsilcilerinin yanı sıra Kibar Holding, Limak, Hepsiburada, Borusan Holding, Getir, Türk Telekom, TUSAŞ ve THY gibi Türk şirketlerinin yöneticileri de toplantıya katıldı.

Toplantı, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Ticaret Bakanı Muş'un konuşmalarının ardından basına kapalı devam etti.

Merkez Bankası ne yapacak?

Piyasalar saat 14.00'e kilitlendi

Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu bugün saat 14:00'da toplanacak. Piyasalar gözünü bugün açıklanacak politika faizine çevirdi. TCMB ne yapacak?

2021'in son 4 toplantısında politika faizini toplam 500 baz puan indirmeye giden ve bu yılın ilk 7 toplantısında bir değişiklik yapmayan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ağustos ayında 100 baz puan indirmeye giderek sürpriz bir hamleye imza atmıştı.

TCMB, son toplantısında politika faizini yüzde 13 oranına indirirken, Piyasalar gözünü, bugün saat 14:00'da toplanacak Para Politikası Kuruluna (PPK) çevirdi.

AA Finans'ın anketine göre 29 ekonomistten 19'u TCMB'nin bir değişiklik yapmasını beklemeyenken, 10 ekonomist ise indirim beklentisi olduğunu açıkladı.

Bloomberg HT Araştırma Birimi tarafından gerçekleştirilen ankete göre ise TCMB'den politika faizini 50 baz puan indirmesi bekleniyor.

17 kurumun katıldığı ankette medyan beklenti politika faizinin 50 baz puan indirimle yüzde 12,50 seviyesine indirilmesi yönünde gerçekleşti.

9 kurum faizlerde indirmeye gidilmesini beklerken, bunların 8'i 100 baz, biri ise 50 baz puanlık faiz indirimi beklentisi açıkladı.

Öte yandan ABD Merkez Bankası (FED) dün akşam politika faizini 75 baz puan artırdı. FED'in hamlesinin ardından Dolar/TL ise 18,37'ye çıkarak zirveyi gördü.

Erdoğan: Müttefiklik hukukumuzaya aykırı suni engeller getiriliyor

ABD'de iş insanlarıyla bir araya gelen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "ABD ile savunma sanayi alanındaki iş birliğimizin önüne müttefiklik hukukumuzaya aykırı suni engeller getirilmektedir. Bu durum ticari ilişkilerimizin yanı sıra tüm NATO coğrafyasının güvenliğini de menfi şekilde etkilemektedir." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-ABD İş Konseyi'nce bir restoranda düzenlenen yemekte yaptığı konuşmada, Türkiye ile ABD'nin köklü bağlara sahip iki dost ülke, müttefik ve stratejik ortak olduğunu belirtti.

İki ülke arasındaki çok boyutlu iş birliğinin dünyanın pek çok bölgesinde barış ve istikrarın tesisine büyük katkılar sağladığını ifade eden Erdoğan, Ukrayna'dan Balkanlar'a, Orta Doğu'dan Afrika'ya geniş bir coğrafyada, enerjiden gıda güvenliğine pek çok meselede benzer görüşlere sahip olduklarını söyledi.

Erdoğan, mevcut fikir ve çıkar birliğini daha ileri taşımak maksadıyla geçen yıl Roma'da ABD Başkanı Joe Biden ile Türkiye-ABD stratejik mekanizmasının teşkiline karar verdiklerini anımsattı.

Nisan ayında hayata geçen mekanizmayla ilişkileri ortak çıkarlar temelinde geliştirirken sorunları gerçekçi ve ileriye dönük bakış açısıyla çözme gayretlerini sürdürdüklerini anlatan Erdoğan, şunları söyledi:

"Dünya ekonomisi 2020 senesinden bu yana ciddi zorluklarla yüzleşiyor. Önce salgın krizi, ardından Rusya-Ukrayna savaşı, enerji ve gıda başta olmak üzere her alandaki tedarik zincirlerinde büyük sıkıntılara yol açtı. Pek çok ülke son 40-50 yılın en yüksek enflasyon oranlarıyla baş etmeye çalışıyor. Türkiye ekonomisi büyümede, ihracatta ve istihdamda gösterdiği güçlü performansla tüm bu imtihanların üstesinden gelme konusunda başarılı bir görünüm sergiledi. Küresel ekonominin yeniden yapılandığı ve öngörülebilirliğin azaldığı bir dönemde sağladığımız destekleyici adımlar ve özel sektörün dinamizmi sayesinde ekonomimizin dayanıklılığını ve cazibesini korumayı başardık."

Türkiye Ekonomi Modeli

Erdoğan, Türkiye'nin geçen yıl yüzde 11'lik bir oranla son 10 yılın en hızlı büyümesine imza attığını dile getirdi.

Bunun G-20 ülkeleri arasında kaydedilen en yüksek büyüme oranı olduğuna dikkati çeken Erdoğan, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Dünya ekonomisi ciddi daralmalarla yüzleşirken biz 2022 yılı ilk çeyreğinde yüzde 7,5 ve ikinci çeyreğinde yüzde 7,6 oranında büyüme kaydettik. Salgına rağmen beş çeyrektir devam eden dengeli büyümemizi bu dönemde de sürdürdük. İhracatımız bu ay itibarıyla yıllık bazda 250 milyar doların üzerine çıktı. Ülkemize, 2003-2021 döneminde 240 milyar dolardan fazla doğrudan uluslararası yatırım çekmeyi başardık. Sadece geçtiğimiz yıl ülkemize 14 milyar dolar değerinde yeni, doğrudan uluslararası yatırım geldi. Son 16 yılda Orta ve Doğu Avrupa'da en fazla uluslararası doğrudan yatırım alan ikinci ülkeyiz. Tüm bunlar Türk ekonomisinin gücü ve Türkiye'ye duyulan güvenin en somut işaretleridir. Bu başarıların elde edilmesinde Türkiye Ekonomi Modeli'nin çok büyük payı vardır."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ekonomi programını yatırım, istihdam, üretim, ihracat, cari fazla yoluyla ülkeyi büyütme üzerine kurarak bilinçli bir tercihte bulunduklarını, salgın dönemi dahil son iki yıldır bu önceliklerinden taviz vermediklerini aktardı.

Ekonomi programını kararlılıkla uygulamayı sürdürdüklerini söyleyen Erdoğan, "Ekonomi ve ticaret Türkiye-ABD ilişkilerindeki ana unsurlardan birini teşkil ediyor. Özellikle son 10 senede özel sektörün de desteğiyle ilişkilerimizin ekonomik ve ticari boyutlarında büyük atılımlar gerçekleştirdik." dedi.

COVID-19 salgını

Koronavirüs kaynaklı sıkıntılara rağmen ikili ticaret hacminin geçen sene rekor düzeye ulaşarak 28 milyar dolara yaklaştığını dile getiren Erdoğan, ABD'nin Türkiye'nin 2021'de en fazla ihracat yaptığı ikinci, en fazla ithalat yaptığı dördüncü ülke konumunda bulunduğunu anlattı.

Erdoğan, "Bu yılın 8 ayındaki ticaret hacmimiz geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 30'a yakın artarak 22 milyar dolara ulaştı. Bu ivmenin doğru ve kararlı

adımlarla muhafaza edilmesi halinde ticaret hacmimiz 100 milyar dolar hedefine kısa sürede varacaktır. Bu konuda birçok alanda öncü rol oynayan siz kıymetli müteşebbislerin desteğine güveniyoruz." dedi.

Amerika merkezli firmaların Türkiye'deki iş fırsatlarına gösterdiği yakın ilgi ve yatırımlarındaki artışın Türkiye'nin ekonomisine duyulan güvenin tezahürü olduğunu ifade eden Erdoğan, şunları söyledi:

"Amerika'dan Türkiye'ye yönelik doğrudan yatırımlar 14,1 milyar dolara ulaştı. Türk firmalarının Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yatırımları ise 8,6 milyar dolar seviyesine çıktı. Türkiye ile Amerika arasında hemen her sektörde karşılıklı ticaret ve yatırım imkanları bulunuyor. Türkiye, enerji güvenliği için güzergah ve kaynak çeşitlendirmesinde de kilit role sahiptir. Enerji alanındaki iş birliği potansiyelimiz mevcut uluslararası konjonktür de göz önüne alındığında bizlere önemli fırsatlar sunuyor. LNG terminalleri dahil doğal gaz altyapımıza yaptığımız yatırımlar neticesinde Amerika en büyük ikinci doğal gaz tedarikçimiz konumuna yükseldi. Biz de Amerikan LNG'sinin dünyadaki en büyük altıncı ithalatçısı olduk. Amerika'dan satın aldığımız gazı, önümüzdeki dönemde daha uygun şartlarla artırmak istiyoruz. Sahip olduğumuz gelişmiş altyapı sayesinde Amerikan LNG'sinin bölge ülkelerine ulaştırılmasında da iş birliği yapmaya hazırız."

"Türkiye, yenilenebilir enerji alanında yeni yatırım fırsatları sunuyor"

Türkiye'nin son dönemde gösterdiği büyük atılımla Avrupa'dan da pozitif şekilde ayrılmak suretiyle yenilenebilir enerji alanında yeni yatırım fırsatları sunduğunu belirten Erdoğan, turizmin bir diğer önemli potansiyele sahip sektör olduğunu aktardı.

Erdoğan, "Bu senenin daha ilk 7 ayında 500 binden fazla Amerikalı turisti ülkemizde misafir ettik. Bunda şüphesiz Amerika'da 12 destinasyona İstanbul'dan doğrudan sefer gerçekleştiren Türk Hava Yollarının önemli katkısı bulunuyor. Önümüzdeki dönemde bu sayının da artacağına inanıyorum." diye konuştu.

Potansiyelin tam manasıyla hayata geçirilmesi için halen hükümetler düzeyinde atılması gereken adımlar bulunduğunu dile getiren Erdoğan, şunları kaydetti:

"Amerika'nın tek taraflı olarak 2018 yılında uygulamaya koyduğu çelik ve alüminyum sektöründeki ilave gümrük vergileri gibi korumacı uygulamalar ticari ilişkilerimizi olumsuz etkilemeye devam ediyor. Bu sektörlerdeki ilave vergilerin artık kaldırılması veya diğer bazı ülkelere tanınan kotanın Türkiye'ye de tahsisi müşterek çabalarımıza önemli katkı sağlayacaktır. Savunma sanayi alanındaki iş birliğimizin önüne müttefiklik hukukumuzla aykırı suni engeller getirilmektedir. Bu durum ticari ilişkilerimizin yanı sıra tüm NATO coğrafyasının güvenliğini de menfi şekilde etkilemektedir.

Stratejik bakıştan yoksun salt birtakım lobilerin Amerikalı karar alıcıların üzerinde kurduğu baskı sonucu gelişen bu yanlış ve yanlı tutum esasen Amerikan çıkarlarına

22.09.2022

da zarar vermektedir. Bu nedenle bu tek taraflı ve haksız engellemelerin bir an önce kaldırılması bizler kadar sizlerin de davasıdır. Türkiye bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de Amerika ile ekonomik ve ticari ilişkilerini geliştirme gayretinde olmaya devam edecektir. Bu süreçte Türkiye'nin en yakın dostları arasında gördüğüm siz değerli iş insanlarının ve iş konseylerinin desteğine güveniyorum. Türkiye'deki ilgili kurum ve kuruluşlarımız ile temsilciliklerimizin kapılarının sizlere her daim açık olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum."

Cumhurbaşkanı Erdoğan İngiltere Başbakanı Truss'ı kabul etti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İngiltere Başbakanı Liz Truss ile bir araya geldi.

Birleşmiş Milletler 77. Genel Kurulu için New York'ta bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'de İngiltere Başbakanı Liz Truss'ı kabul etti.

Görüşme basına kapalı gerçekleştirildi.

Rusya, 300 bin yedek askeri göreve çağırıyor

Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, kısmi seferberlik kapsamında toplam 300 bin yedek askerin göreve çağrılacağını söyledi.

Şoygu, ülkede ilan edilen kısmi seferberlik ve Ukrayna'daki savaşıla ilgili açıklamalarda bulundu.

Rusya'da askeri kısmi seferberlik ilan edildi Rusya'nın "sözde Donetsk ve Luhansk halk cumhuriyetleri" topraklarının "kurtarılması" için mücadelesini sürdürdüğünü belirten Şoygu, Luhansk'ın tamamen kontrol altına alındığını, Donetsk'te çalışmaların devam ettiğini, Herson ve Zaporijya'nın bir kısmının Rus güçlerinin kontrolünde olduğunu hatırlattı.

Şoygu, "Belirlenmiş bir ana görev var, bu görev yürütülüyor. Tamamlanması için her şeyi yapıyoruz." dedi.

Ukrayna'da Donbas, Herson ve Zaporijya'daki kontrolün tam sağlanması için kısmi seferberlik ilan edildiğine dikkat çeken Şoygu, cephe hattının 1000 kilometreden fazla olduğunu, böylece bu hattın gerisinde ve hat boyunca güvenliğin güçlendirileceğini bildirdi.

Rusya'nın sadece Ukrayna ordusu değil, kolektif Batı ile de savaş içerisinde olduğunu vurgulayan Şoygu, Ukrayna'nın elindeki Sovyet yapımı silahların

neredeyse tükendiğini dile getirdi. Bu yüzden Ukrayna'ya büyük miktarlarda silah tedariki sağlandığını belirten Şoygu, Rusya'nın bu silahlarla savaşma yöntemlerini bulduğunu ifade etti.

NATO'nun bütün uydularının Rus askeri birliklerinin yerini tespit etmek için çalıştığını söyleyen Şoygu, 70'ten fazla askeri, 200'den fazla sivil uydunun bu yönde faaliyet gösterdiğini belirtti.

Ukrayna ordusunun ve Kiev'in tamamen Batılı eğitmenlerin ve küratörlerin kontrolü altında olduğunu savunan Şoygu, son olarak Kiev'e hem eski askeri personel hem de aktif askeri personelden oluşan 150 kişilik bir grubun geldiğini ifade etti.

Ukrayna'da savaşta 5 bin 937 Rus askeri öldü

Ukrayna'daki savaşta 5 bin 937 Rus askerinin hayatını kaybettiğini bildiren Şoygu, yaralı Rus askerlerinin yüzde 90'ının görevlerine geri döndüğünü dile getirdi.

Ukrayna ordusunun kayıpları hakkında da açıklamalarda bulunan Şoygu, "İlk aşamada, Ukrayna Silahlı Kuvvetleri'nin yaklaşık 201-202 bin kişiyi temsil ettiğini, bu süre zarfında 100 binden fazla kayıp verdiğini anlıyoruz. Onlardan 61 bin 207 kişi öldü ve 49 bin 368 kişi yaralandı. Bu önemli kayıptır. 200 bin kişiden biraz fazla orduda 100 bin kayıptan bahsederek, bu kayıplar ordunun yarısıdır." şeklinde konuştu.

Şoygu, Ukrayna'nın dördüncü seferberlik sürecini devam ettirdiğini ve neredeyse 300 bin kişinin seferber edildiğini dile getirdi.

Ukrayna tarafından çatışmalara halihazırda 1000'den biraz fazla yabancı paralı savaşçının katıldığını bildiren Şoygu, bazı savaşçıların geri gittiğini, 2 binden fazlasının ise öldürüldüğünü bildirdi.

Rusya'da 25 milyon kişilik seferberlik kaynağının yüzde 1,1'i göreve gidecek Rusya'da kısmi seferberlik kapsamında toplam 300 bin yedek askerin çağrılacağını söyleyen Şoygu, savaş tecrübesi ve askeri uzmanlığı bulunan büyük bir seferberlik kaynağına sahip olduklarına dikkat çekti.

Şoygu, "Yaklaşık 25 milyon seferberlik için çıkarabileceğimiz kişi var. Dolayısıyla seferberliğin, bir kısmi seferberlik olduğunu anlayabilirsiniz. Bu tam seferberlik kaynağının yüzde 1,1'i." diye konuştu.

Ülkede öğrencilerin askere alınması ve seferberlik görevine gönderilmesinin söz konusu olmadığını altını çizen Şoygu, mevcut askerlik görevini yapanların da seferberliğe dahil edilmediğini ve Ukrayna'ya gönderilmeyeceğini belirtti.

İran'da protesto ateşi devam ediyor: Ölü sayısı 8'i aştı

İran'da Mahsa Amani protestoları devam ederken, İran hükümeti WhatsApp ve Instagram uygulamalarına erişimi kesti. Bunun ardından ülkedeki yetkililer ve çeşitli gruplardan farklı ölü sayısı açıklamaları gelmeye başladı.

İranlı yetkililer ve Kürt hakları grubu, "**ahlak polisi**" tarafından gözaltına alınmasının ardından ölen **Mahsa Amini**'nin yaşadıklarına duyulan öfkenin bir yansıması olan protestoların yedinci güne ulaşması ve sosyal medyaya yeni kısıtlamaların getirilmesinin akabinde ölü sayısının arttığı bildirildi.

Yetkililer, protestocuları suçluyor

İngiliz haber ajansı Reuters kendi haberinde, Kürt hakları örgütü Hengaw'ın raporuna göre 10 protestocunun öldürüldüğüne yer verdi. Örgütün aktarımına göre, güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğü ifade edilen yedi kişiye dün üç kişi daha eklendi. Öte yandan Reuters bu bilgiyi doğrulayamadığını belirtti.

Yetkililer ise güvenlik güçlerinin protestocuları öldürdüğünü reddederek, protestocuların silahlı muhalifler tarafından vurulmuş olabileceğini öne sürüyor. Kirmanşah'ta bir savcı salı günü çıkan olaylarda iki kişinin öldürüldüğünü söyledi ve kurbanların, polise ait olmayan silahlarla öldürülmediğini ileri sürerek, silahlı muhalifleri suçladı. Kürdistan polis şefi de hafta başında eyalette dört kişinin öldüğünü doğruladı ve ölümlerden "**çeteleri**" sorumlu tuttu.

Hengaw, özellikle kuzeybatıdaki protestolarda öldüğünü söylediği 10 protestocuya ek olarak 450 kişinin de yaralandığını söylüyor.

Hükümet internete erişimi kesti

Hengaw'dan, bölge sakinlerinden ve internet kesim gözlemevi NetBlocks'tan gelen açıklamalara göre, protestoların hafiflediğine dair hiçbir işaret bulunmazken, yetkililer WhatsApp ve Instagram uygulamalarına erişimi kısıtladı.

Ne olmuştu?

22 yaşındaki Mahsa Amini, 13 Eylül'de, zorunlu başörtüsü yasalarını uygulayan ve "**ahlak polisi**" olarak adlandırılan İrşad devriyeleri tarafından saçının bir kısmı görüldüğü gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltında dövülerek komaya sokulduğu düşünülen Amini, 16 Eylül'de yaşamını yitirdi. Amini'nin ölümü de yıllardır rejimin baskısına maruz kalan kadınlar başta olmak üzere halk için bir kıvılcım oldu.

Amini'nin ölümüyle başlayan ve ülke geneline yayılan eylemler 6 gündür sürüyor. Rejim güçlerinin sert müdahalesi sonucu şu ana kadar en az 7 kişinin yaşamını yitirdiği, yüzlerce kişinin yaralandığı ve yüzlerce kişinin gözaltına alındığı kaydediliyor. Sokaklarda her şeye rağmen direnen, taktıkları başörtüleri yakan, saçlarını kesen kadınlar; şeriat rejiminin yıkılmasını talep ediyor.

İran'ın Kürt nüfusun yoğun olduğu kuzeybatı bölgelerinde yoğunlaşan ancak ülke çapında en az 50 şehir ve kasabaya yayılan protestolar, 2019'da benzin fiyatlarındaki artış nedeniyle düzenlenen gösterilerden beri en şiddetli protesto oldu.

Bizim faizi umursayanı ara ki bulasın, varsa yoksa FED!

Alaattin AKTAŞ

22 Eylül 2022 Perşembe

Faiz konusunda iki olasılık var:

✓ Politika faizi ya sabit tutulacak ya da düşürülecek. İki tercih de şaşırtmaz.

✓ Bir indirim olursa faizi yüzde 12'de görebiliriz.

Günlerce merkez bankaları haftasına, yani faiz haftasına girildiği yazılıp çizildi... Hangi gün hangi merkez bankası faiz belirleyecek, daha doğrusu artıracak, bunun üstünde duruldu.

Tüm ülkelerin gözünü kulağını FED'e çevirmiş olmasında şaşılacak bir yön tabii ki yok. FED aldığı her kararla tüm dünyada taşları yerinden oynatacak bir merkez bankası. Üstelik FED'in ne yönde karar alacağı tartışma konusu bile değil. FED faizi artıracak, bu kesin; tartışılan artışın 75 baz puan mı, yoksa 100 baz puan mı olacağı. Zaten siz bu satırları okurken artışın ne olduğunu biliyorsunuz.

Günler boyunca kimileri adeta papatya falları açtı; yok artış şu kadar olur, yok bu kadar olur, diye... Artış şunu geçerse felaket olur diyenler de çıktı, "**Şu artış piyasalar tarafından zaten satın alındı**" diyenler de...

Dünyanın patronu olmak böyle bir şey!

Ülkeniz en büyük, paranız tüm dünyada geçerli olan bir para, o paranın değerini etkileyecek faiz kararını alan banka da haliyle herkesin dikkat kesildiği banka...

TCMB nerede!

Bu hafta faiz haftası; bizde de öyle, Merkez Bankası Para Politikası Kurulu bugün toplanıp eylül ayı faiz kararını verecek.

Acaba!

Artık herkes biliyor ki faiz kararını Merkez Bankası vermiyor, o yetki kağıt üstünde dursa bile fiilen alınalı çok oldu, tam bir yıl... Belki daha fazla da, en azından son bir yıl kesin.

Birkaç gün önce de vurguladım; Merkez Bankası faiz kararını kendisi veriyor olsaydı geçen yıl indirim başlamadan önce ısrarla dile getirdiği **“Politika faizi enflasyonun altında olmayacaktır”** görüşüne tümüyle ters bir politika izlemezdi.

O görüşü dile getiren Merkez Bankası siyasetin baskısına boyun eğdi ve işte geldiğimiz durum...

Yok yok, faiz indirimleri Türkiye ekonomisini ne hale getirdi, bugün onun üstünde duracak değilim. **“İşte geldiğimiz durum”** derken kastettiğim başka. Tüm dünyadaki faiz kararlarını irdelemeye, yorumlamaya çalışırken Merkez Bankası’nın politika faizinin neredeyse hiç gündeme gelmiyor olmasına dikkat çekmek istiyorum.

FED faizine dönük tahminlerin onda biri bizim faizimiz için yapıldı mı? Tabii ki hayır!

Kimse bugün ne olacağını konuşmuyor bile.

Hatırlayın, Maliye Bakanı Nebati aylar önce ne dedi:

“Biz Merkez Bankası faizini önemsizleştirdik...”

Doğru!

Merkez Bankası faizinin neredeyse hiçbir önemi kalmadı artık.

Bugün ne olabilir?

Merkez Bankası’nın geçen ay yüzde 14’ten yüzde 13’e indirilen politika faizi için bugün nasıl bir karar alınabilir? Aslında o karar çoktan verilmiştir de biz bugün saat 14.00’te öğreneceğiz.

Faizin artırılması gibi bir olasılık tabii ki yok.

Faiz aynı düzeyde tutulur mu, mümkün.

Ama bir indirim gelme olasılığı da hiç yok değil. Yine daha önce birkaç kez yazdığım gibi seçimden önce en az iki kez faiz indirimine gidilecek. Benim tahminim bu yönde. Bu indirimler de aralık ve ocak aylarında yapıp bu ayların yıllık enflasyon oranında yaşanacak düşüşe gerekçe yaratılmış olacak.

Ama aralık ve ocak aylarına daha çok var. Türkiye eğer dövizin yeniden tırmanışa geçmesini önleyebilecek şekilde bazı anlaşmalara yakınsa aralıktan önce de faiz indirimine gidilecektir. Dolayısıyla bir de bakmışsınız bugün de bir indirim gelmiş.

Politika faizsiz politika olmaz!

İki gündür yazıyorum; seçim sonrası Türkiye'yi çok farklı bir ekonomik tercih bekliyor. Zorunlu tercih demek daha doğru.

Bakmayın son bir yıldaki faiz indirimlerine ve bu kararların Türkiye'yi nereye getirdiğine... Bu bir tercihti, bilinçli olarak yapılan bir tercih. Enflasyonla mücadeleyi ikinci plana atma pahasına büyüme tercih edilerek faiz indirimine gidildi. İşte bu politika seçimden sonra değişecek.

Döviz değirmenini öyle yıllar yılı dökme suyla döndürmek mümkün olmayacağına, enflasyonun her yıl üç basamağı zorlaması göze alınamayacağına göre...

“Uzun ve Çirkin” bir resesyona hazır mısınız?

Servet YILDIRIM

22 Eylül 2022 Perşembe

Merkez bankalarının peşi sıra faiz arttırdıkları bir dönemde ekonomist Nouriel Roubini bu hafta yaptığı bir söyleşide, 2022 sonunda başlayacak ve 2023 boyunca devam edebilecek “uzun ve çirkin” bir resesyondan bahsetmiş. 2008 krizinde doğru çıkan öngörülerini nedeniyle Roubini’nin bu “kehaneti” de birçok kesim tarafından ciddiye alınıyor. Aslında resesyon beklentisi yeni bir şey değil; neredeyse altı aydır piyasalar bu olasılığı fiyatlandırıyor. Yeni olan bu resesyonun kısa süreli ve ılımlı olmak yerine “uzun” ve “çirkin” olacağı.

Roubini’nin ve diğer ekonomistlerin çizdiği tablo piyasalar için bir gri gergedan durumudur.

Roubini Siyah Kuğu metaforunu çok kullanırdı ama bundan iki yıl önce ilk defa ufuktaki “Beyaz Kuğular”dan söz etmişti. Beyaz Kuğu ile piyasanın görüş açısında olan risklere işaret etmişti. Siyah Kuğu metaforunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Gerçekleşmeden önce hiçbir işaret vermeyen ve gerçekleşme ihtimalleri çok düşük olan ancak gerçekleştiklerinde muazzam etki yaratan olaylar için kullanıyoruz. “Siyah Kuğu”dan sonra ortaya çıkan bir de “Gri Gergedan” var. Siyah Kuğu varlığından haberdar olunmayan olaylar için kullanılır. Gri Gergedan ise varlığından haberdar olunan ancak “benim başıma gelmez” gözüyle bakılan olaylara deniyor. Michele Wucker 2016’da yazdığı “The Gray Rhino” (Gri Gergedan) kitabında gerçekleşme olasılığı yüksek olan ve gerçekleştiğinde yüksek etki yapacak olan ancak ihmal edilmiş tehditler için kullanmış. Küresel enflasyon dalgası aslında gri gergedan için iyi bir örnekti. Enflasyonun tarihi zirvelere çıkacağını hemen hemen herkes biliyordu ama geçici olacağı beklentisi ile kimse önlemini almadı.

Şimdi yaklaşmakta olan gri gergedanın adı ise resesyondur. Tarihi zirvelere yükselen enflasyon karşısında merkez bankaları vermeleri gereken tepkiyi veriyorlar; yani faizleri yükseltiyorlar. Özellikle dünyanın en büyük parasal kuruluşu olan Fed beklenmedik ölçüde güçlü bir artırım süreci başlattı. Dün de yine hatırı sayılır bir artış

yaptı. Aynı şekilde İngiltere ve Avrupa Merkez Bankası da faiz artırım sürecine girdi. İsveç bile bu hafta bir puan ile beklenenin çok üzerinde bir artırım yaptı. Daha birçok merkez bankası kararlı bir şekilde para politikasını sıkıyorlar. Bu adımlar, adımı atan ülkelerdeki enflasyonu frenleyip aşağı çekecektir. Ancak geçmiş örnekler böylesine güçlü faiz artırım süreçlerinin büyük olasılıkla resesyon ile sonuçlandığını gösteriyor. Bu defa da öyle olacak.

Merkez bankaları sadist mi?

Peki merkez bankaları resesyona girileceğini bile bile neden faiz artırırlar? Haklı bir soru bu. Artırıyorlar, çünkü başka çareleri yok. Merkez bankalarının seçeneği kısıtlı. Çünkü enflasyonun yüksek seyretmesinin toplum için maliyeti çok yüksek. Özellikle sabit ücretliler ve düşük gelir grupları enflasyondan ciddi zarar görüyorlar. Yüksek enflasyon dönemlerinde belirsizlik artıyor; gelecek endişesi doğuyor; bireyler ve firmalar uzun vadeli karar almaktan kaçınıyorlar. Herkesi rahatsız eden bu durumdan kurtulmak için para politikasında gereken adımları atmak fiyat istikrarının önemini bilen merkez bankaları için zorunluluk haline geldi. Ekonominin bir durgunluğa ya da resesyona girmesi pahasına da olsa bu adımlar atılmalı ve görünen o ki; atılmaya da devam edilecek. Hatta yaşanacak kısa süreli bir resesyon, dezenflasyon sürecinin doğal bir sonucu ve ama aynı zamanda ekonomideki “düzeltme”nin de bir adımı olarak görülüyor. Roubini Fed’in enflasyonu hedefi olan yüzde 2’ye indirmesinin ekonomide sert bir iniş olmadan mümkün olmadığını söylüyor. Dolayısıyla bundan sonraki toplantılarda Fed faiz artırmaya devam edecek.

Bu resesyonun uzun ve çirkin olmasına yol açacak faktör ise durgunluğa giren ekonomileri canlandırmak için hükümetlerin manevra alanlarının çok sınırlı olması. Atılacak her adım hem borç sorunu hem de zaten yüksek olan enflasyonun daha yükselmesi riski ile karşılaşacak. Roubini söyleşisinde, faiz oranları yükseldikçe ve borç ödeme maliyetleri arttıkça, “birçok zombi kurumu, zombi hane halkı, şirket, banka, gölge banka ve zombi ülke ölecek... Yani kimin çıplak yüzdüğünü göreceğiz” demiş. Piyasalarda özellikle New York Borsası’nda yüzde 40’a varabilecek sert bir düzeltme olabileceğini öngörmüş. Eğer böyle bir resesyon dalgası yaşanırsa bunun gelişmekte olan piyasalara ve gelişmekte olan ekonomilere yansması daha derin olacaktır. Bu ülkelerin bazılarında finansal krizler yaşanabilir. İşsizlik çok yüksek seviyelere çıkabilir; stagflasyon ve hatta depresyon yaşanabilir. Bunlar da resesyonun “çirkin” yüzüdür...

Abdulkadir Selvi

Mansur Yavaş kuşkusu ve İmamoğlu'nun yeni taktiği

Ekrem İmamoğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığındaki ısrarı nedeniyle Kılıçdaroğlu ile arası açılmıştı.

Kılıçdaroğlu, Ankara'ya davet ettiği İmamoğlu'ndan İstanbul'un sorunlarına odaklanmasını, cumhurbaşkanı adayı olmadığını açıklamasını istemişti. 2021 yılının aralık ayında Çankaya'da gerçekleşmişti bu görüşme. Görüşme sırasında çok kararlı olduğu gözlenen Kılıçdaroğlu'nun, cumhurbaşkanı adaylığı konusuna işaret ederek, "Bu işin bitmesi gerek" dediği söylenmişti. İmamoğlu'na, "İstanbul'la ilgilen" demişti.

Ama İmamoğlu Ankara'da söz verdiği halde İstanbul'a dönünce vazgeçmişti.

Kılıçdaroğlu o tarihten sonra İmamoğlu ile arasına mesafe koydu. Bu arada Karadeniz gezisinden sonra muhalif medyanın linçine maruz kalan İmamoğlu hızla yıpranma sürecine girerken, Kılıçdaroğlu yaptığı hamlelerle yükseliş sürecine girdi.

TAKTİK DEĞİŞİKLİĞİ

Ekrem İmamoğlu sonunda Kılıçdaroğlu'na rağmen cumhurbaşkanı adayı olamayacağını anladı. Ondan sonra taktik değiştirdi.

Kılıçdaroğlu'na karşı değil Kılıçdaroğlu ile birlikte hareket etmeyi tercih etti.

O andan itibaren Kılıçdaroğlu ile İmamoğlu arasındaki rekabet yerini işbirliğine bıraktı.

Bu arada ilginç bir gelişme yaşandı.

Meral Akşener ile Mansur Yavaş sürpriz bir şekilde yakınlaşmaya başladılar. Oysa daha önce Meral Akşener ile Ekrem İmamoğlu ittifak halindeydi. Öyle ki Akşener, İmamoğlu'nu, "İkinci Fatih" ilan etmişti.

Şu andaki tabloda Ekrem İmamoğlu Kılıçdaroğlu ile, Meral Akşener ise Mansur Yavaş'la ittifak kurmuş durumda.

AKŞENER'İN GÖNLÜNDEN GEÇEN

Akşener'in, Mansur Yavaş'la voleybol maçından ve Ankapark'ı ziyaretten verdiği samimi fotoğrafları tamamlayan adım ise İYİ Parti'nin etkili isimleri Buğra Kavuncu, Yavuz Ağırlioğlu ve Koray Aydın'dan geldi. Ülkücü kökenli üç isim, sahada Mansur Yavaş'ın olduğunu açıkladılar. Bu açıkça, cumhurbaşkanı adayı olarak Mansur Yavaş'ı istedikleri anlamına geliyordu.

Anadolu Yayıncılar Derneği Başkanı Sinan Burhan, Ankara Pursaklar'da esnaf ziyareti yapan Meral Akşener'in, "Mansur Yavaş'ı aday gösterin" diyen vatandaşa, "Bizim gönlümüzden geçen de odur" karşılığını verdiğini paylaştı.

ÜÇ KRİTİK NOKTA

İYİ Parti'deki değerlendirmelerin bir ucunda HDP faktörü yer alıyor, diğer ucunda ise Mansur Yavaş'ın adaylığı konusu.

1- Cumhurbaşkanlığı seçiminde kilit parti HDP deniliyor. HDP'nin oyu önemli de İYİ Parti'nin oyu önemli değil mi?

2- HDP'nin 6'lı masaya cumhurbaşkanı adayı tayin etme rolü İYİ Parti'de rahatsızlık meydana getirmiş durumda. HDP yöneticilerinin "Meral Akşener ve Mansur Yavaş cumhurbaşkanı adayı olursa desteklemeyiz", "Ekrem İmamoğlu ve Kemal Kılıçdaroğlu aday olursa destekleriz" yaklaşımı İYİ Parti'nin pozisyonunu gözden geçirmesine neden olmuş durumda.

3- "HDP ile açık ya da gizli ittifakta yokuz" görüşündeler.

MANSUR YAVAŞ NE YAPAR

İYİ Partililerin gönlünden Mansur Yavaş'ın cumhurbaşkanı adaylığı geçiyor. Ayrıca HDP ile Kılıçdaroğlu ve İmamoğlu arasındaki işbirliğine Meral Akşener, Mansur Yavaş'la karşılık verdi. Ancak İYİ Parti'de, Mansur Yavaş konusunda iki kuşku var.

1- Mansur Yavaş, Kılıçdaroğlu'na rağmen cumhurbaşkanı adaylığını kabul eder mi?

2- Hiç konuşmayarak puan toplayan Mansur Yavaş, Erdoğan'a karşı etkili bir rakip olur mu?

Şanghay'da verdiği fotoğraf ile ABD'de, "O Biden, ben de Erdoğan" cevabı dahi Erdoğan'ın dünya liderliğinde hangi ligde olduğunu gösteriyor. İYİ Partilileri düşündüren soru ise şu: "Mansur Yavaş, Erdoğan'la tartıya çıkarsa ne olur?"

İMAMOĞLU'NUN YENİ TAKTİĞİ

Muhalefet cephesi cumhurbaşkanı adaylığı ve milletvekili listeleri konusunda çok hareketli. Tam bir geçiş süreci yaşanıyor.

Ekrem İmamoğlu, Kılıçdaroğlu'nu aşarak cumhurbaşkanı adayı olamayacağını gördü. Taktik değiştirdi.

Kılıçdaroğlu ile bilek güreşi yapmak yerine işbirliğini tercih etti. Elazığ'da Kılıçdaroğlu'nun yüzüne bakarak, "Bugün ana muhalefet liderisiniz, yarın bu ülkenin başındasınız" dedi. Cumhurbaşkanı adaylığında Kılıçdaroğlu'na destek verip CHP genel başkanlığında desteğini almak için bu manevrayı yaptı. İmamoğlu, "Al cumhurbaşkanı adaylığını, ver CHP Genel Başkanlığı'nı" stratejisini izliyor.

BABACAN VE DAVUTOĞLU'NUN TELAŞI

Ali Babacan ile Ahmet Davutoğlu, 6'lı masanın 2 Ekim'de yapacağı toplantı öncesinde hareketlendiler.

Her ikisinin gönlünden cumhurbaşkanı adaylığının geçtiği bir sır değil. Hatta Ali Babacan, ortak aday çıkmazsa cumhurbaşkanı adayı olduğunu açıkladı. Gelecek Partisi'nin Sultanbeyli'deki mitinginde, "Adayımız Davutoğlu" pankartı açıldı. Ama siyaset imkân sanatıdır.

Şu günlerde Babacan ve Davutoğlu'nun çok daha önemli bir telaşı var.

1- DEVA Partisi 41 yerde amblemi ile katılacak. 40 ilde ise seçim ittifakı düşünüyor.

2- Ali Babacan, seçimlerden sonraki sürecin şimdiden planlanmasını istiyor. Hatta bunu hayati derecede önemli buluyor. Babacan, cumhurbaşkanı seçildiği takdirde kendilerini devreden çıkarmasından endişe ediyor. Seçimden önce bir protokol yapılarak liderlerin bir konsey şeklinde süreci ortak yönetmesini istiyor. Seçimlerden önce ekonomi yönetiminin kendisine verildiğinin ilan edilmesini talep ediyor.

DAVUTOĞLU'NUN ÖNCELİKLERİ

1- Davutoğlu ise ideolojik kodları nedeniyle CHP listelerinden seçimlere girmeye sıcak bakmıyor. Akşener ise seçimlerde ittifakı düşünmüyor. Davutoğlu, Ali Babacan'ın olumsuz tavrı nedeniyle DEVA Partisi'ni önermiyor ama İYİ Parti ve Saadet Partisi ile seçim ittifakı yapmak istiyor.

2- Davutoğlu, cumhurbaşkanı adayının partisinden istifa etmesini istiyor. Seçimlerden sonra tüm kararların 6 liderin ittifakıyla alınmasını istiyor.

FATİH ERBAKAN ATAKTA

Bu seçim ittifaklar seçimi olacak. Çünkü ittifakların sayısı hızla artmaya başladı. Bu arada son dönemlerde oylarındaki artışla dikkate çeken Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı Fatih Erbakan da ittifaklar için kolları sıvamış durumda. Fatih Erbakan, ikili, üçlü ittifaklar için görüşmeler yapıyor.

Babası merhum Erbakan hem ittifak kurma hem koalisyon hükümetleri konusunda ustaydı. Ecevit'le, Demirel'le, Çiller'le koalisyon kurmayı başarmıştı. Türkeş'le, Aykut Edibali ile kutsal ittifakı gerçekleştirmişti. Bakalım oğlu ittifak kurma konusunda babası gibi başarılı olacak mı?

Esfender KORKMAZ

Konut alma zamanı mı?

22 Eylül 2022 Perşembe

İki sene öncesine kadar, bana soranlara "gayrimenkul alın, paranız yetmiyorsa ortak alın "diyordum. Bu gün durum değişti: Pandemi, inşaat maliyetlerindeki artış ve konut arzında azalma ile kara para aklama süreci, gayrimenkul fiyatlarında balona yol açtı.

2017 yılını temel yılı olarak 100 alırsak, 2022 temmuz ayında;

- TÜFE endeksi; 323,1
- TCMB Konut fiyat endeksi; 507,6
- Gram altın fiyat endeksi; 686,7
- Dolar/TL endeksi; 480,1 oldu.

2017'den 2022 Temmuz ayına kadar geçen beş sene 1 ayda; enflasyon 3 kattan biraz fazla artarken, konut fiyatları 5 kat artmış.

Pandemi bitti, ama kur artışı ve maliyet artışı devam eder; kara para aklama da seçimlere kadar devam eder.

Bundan sonra eğer ikamet etmek için değilse, konut almak artık rasyonel görünmüyor.

Hükümet'in TOKİ sosyal projesinde, 2023 seçimleri için üç hedefi olduğu anlaşılıyor. Birisi; taraf kazanmak, ikincisi ise bütçeye gelir sağlamak ve bütçe açığını düşürmek; üçüncüsü ekonomiyi canlandırmak.

Olaya TOKİ açısından bakarsak; Hükümet öteden beri TOKİ'yi kullanarak inşaat sektöründe piyasayı bozdu. Görevi sosyal konut yapmak iken, lüks konut yaparak bazı müteahhit zengin etti ve bu yolla piyasada haksız rekabet yarattı.

Oysaki, sosyal konut denilince ya devlet mülkiyetindeki konut ucuz kira ile veya bedava tahsis edilir. Ya da ihtiyaç sahiplerinin konut alımına devlet destek verir.

20 yıldır, TOKİ devrede ve inşaat sektöründe durgunluğa neden oldu.

2021'den 2022 ilk yarısına kadar geçen 6 çeyreğin beşinde inşaat sektörü daraldı. (Aşağıdaki tablo)

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE BÜYÜME	
2021 I ÇEYREK	-4,1
2021 II ÇEYREK	12,5
2021 III ÇEYREK	-8,8
2021 IV ÇEYREK	-5,5
2022 I ÇEYREK	-6,6
2022 II ÇEYREK	-10,9

TOKİ konutlarına gelince;

Sosyal konut için ödenecek taksitler, ocak ve temmuzda memur maaş zammına göre yılda iki kez artırılabilecekse, konut alacaklar için ayrı bir risk oluşuyor. Çünkü Maaşlara her zaman enflasyon kadar düzeltme yapılmıyor. Bazen refah payı olarak büyüme oranı kadar da ilave artış sağlanıyor. Bu durumda TOKİ' den konut almak enflasyon üstünde ilave yük getirir.

Büyüme dışında Maaşlara orantılı artış, satın alma gücü olarak ilave külfet getirmez. Diyelim ki maaş 9 bin lira ve üçte biri 3000 lira konut taksidi ödeyen birisi, enflasyon ve maaş artışı sonucu maaşı 90 bin lira olursa ve taksitlerde 30 bin liraya çıkarsa, reel- satın alma gücü olarak değişen bir durum olmaz.

Eğer enflasyon düşüş eğiliminde ise, bankalardan sabit faizle kredi almak yerine TOKİ'den konut almak daha uygun olur. Tersine enflasyon artış yönünde ise Bankadan sabit faizle kredi alıp, konut almak daha uygundur.

Bir başka sorun, TOKİ bu konutları bitirir mi?

Bu şartlarda eğer mutlaka TOKİ sosyal konut projesinden yararlanmak isteyenler için, arsa alıp en az beş yıl elinde tutmasını öneririm.

22 Eylül 2022, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Rusya, Ukrayna'daki savaşı çok tehlikeli bir aşamaya taşıdı

Rusya Devlet Başkanı **Putin**'in aldığı iki tarihi karar, Ukrayna Savaşı'nı yeni bir safhaya soktu. Buna göre işgal edilen bölgelerde referandum yapıp Rus topraklarına katılacak. Böylece Rusya'nın yerleşik askerleri bu bölgelerde kullanılabilecek. Ayrıca Rusya'da "**kısmi seferberlik**" ilan edildi. 300 bin kişi askere alınıyor.

Gelişmeleri yorumlayanlar Rusya'nın aldığı kararların etkisinin kasımdaki Amerikan seçimlerine yansıtacağını söylüyorlar. Çünkü şu anda Ukrayna'da ABD askerleri var, dahası yoğun biçimde Amerikan silahları var. Ayrıca NATO, Rus birlikleri hakkındaki tüm istihbaratı Ukrayna'ya bildiriyor.

Yani aslında savaş "**Rusya ile ABD arasında**" geçiyor. Eğer **Biden** yönetimi kasım seçimlerinde zayıflarsa Ukrayna'daki ABD saldırganlığı bir noktada dizginlenebilir. Bir başka tehlike de Rusya'nın küçük ölçekli "**nükleer silahlarla**" duruma müdahale etmesi. Eğer böyle bir şey olursa Amerika'nın da aynı şekilde cevap vermesi dünyayı felakete sürükleyebilir.

Son gelişmelerin ardından bildiğimiz manasıyla bir Ukrayna kalmayacağı görülüyor. Kışkırtılan ve ihanet edilen Rusya, NATO'yu yenmek için elinden geleni yapacak. Büyük ihtimalle Ukrayna denizle hiç alakası olmayan, doğal kaynağı ve sanayisi bulunmayan, Avrupa'ya muhtaç bir halde bırakılacak. Zaten Avrupa'nın kendi sorunları dağları aşmış durumda. Yani sadece Rusya-Ukrayna cephesinde değil AB cephesinde de tablo hiç parlak değil.

SABAH, FETÖ'CÜLERİ DEŞİFREYE DEVAM EDİYOR

Sabah Gazetesi önemli bir gazetecilik başarısına imza attı. İmza sahibi gazetemizin Haber Koordinatörü **Abdurrahman Şimşek**.

FETÖ'nün kara propagandacısı ve medya tetikçisi **Cevheri Güven**, üç ay süren titiz bir çalışmanın sonucunda Almanya'daki lüks dairesinde deşifre edildi. "**FETÖ'nün Goebbels'i**" diye de biliniyormuş. Türkiye'den kaçarak Almanya'nın himayesinde ülkesine yönelik ihanet faaliyeti yürüten FETÖ'cü **Cevheri Güven** gibilerin şeytani bir yöntemi var. Bir doğrunun yanına 99 yalanı ekleyerek toplumun kafasını karıştırmaya çalışmak.

FETÖ'cüler geçmişte de bu yöntemi çok denediler. Türkiye'yi kaosa açık hale getirmeye çalışıyorlar. Bu yöntem hep geri tepmiştir.

Bakmayın **Erdoğan** düşmanlarının bunlara inanıyor gibi görünmelerine. Hepsi de bu FETÖ'cülerin nasıl sahtekâr olduğunu çok iyi biliyor. Amaçları 6'lı masaya propaganda malzemesi kazandırmak.

Unutmadan hatırlatayım... **Deniz Baykal**'a yönelik kaset kumpasında ve **Kılıçdaroğlu**'nun CHP Genel Başkanlığı koltuğuna oturtulmasında da yine bu FETÖ'nün medya tetikçisi **Cevheri Güven**'in ismi geçiyor. Ancak hiçbir CHP'li bu konuyu gündeme getirmiyor.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun yalan ve iftiradan sürekli tazminata mahkûm olmasına sebep olanlar da yine **Cevheri Güven** gibi FETÖ'cülerin ortaya attığı sahte belgeler. Yani onu "**kaset genel başkan**" yapanlar...